

PROGRESSIE

2012-2015

Groen, Geld & Geluk

Welke sector draagt het meest bij aan gezondheid en geluk in de samenleving? De tuinbouw natuurlijk. Maar verdienen we daar genoeg geld mee? Helaas niet. Niet voor niets benoemt de Topsector Tuinbouw en Uitgangsmateriaal waardecreatie tot eerste prioriteit. Daarnaast zijn Arbeid en 'licence to produce' prioriteiten. In het nieuwe programma zet SIGN in op deze drie thema's. SIGN staat voor: Verdienen aan producten en diensten die gezond en gelukkig maken.

Vooraanstaande tuinders hebben SIGN opgericht. Hun visie: innovatie gaat veel verder dan kennisontwikkeling. Centraal staat het toepassen van nieuwe kennis. SIGN richt zich op strategische innovaties met een lange termijn oriëntatie, die verder gaan dan de belangen van individuele bedrijven en gevestigde instituties.

SIGN
Stichting Innovatie
Glastuinbouw Nederland

InnovatieNetwerk
Grensverleggend in Agro en Groen

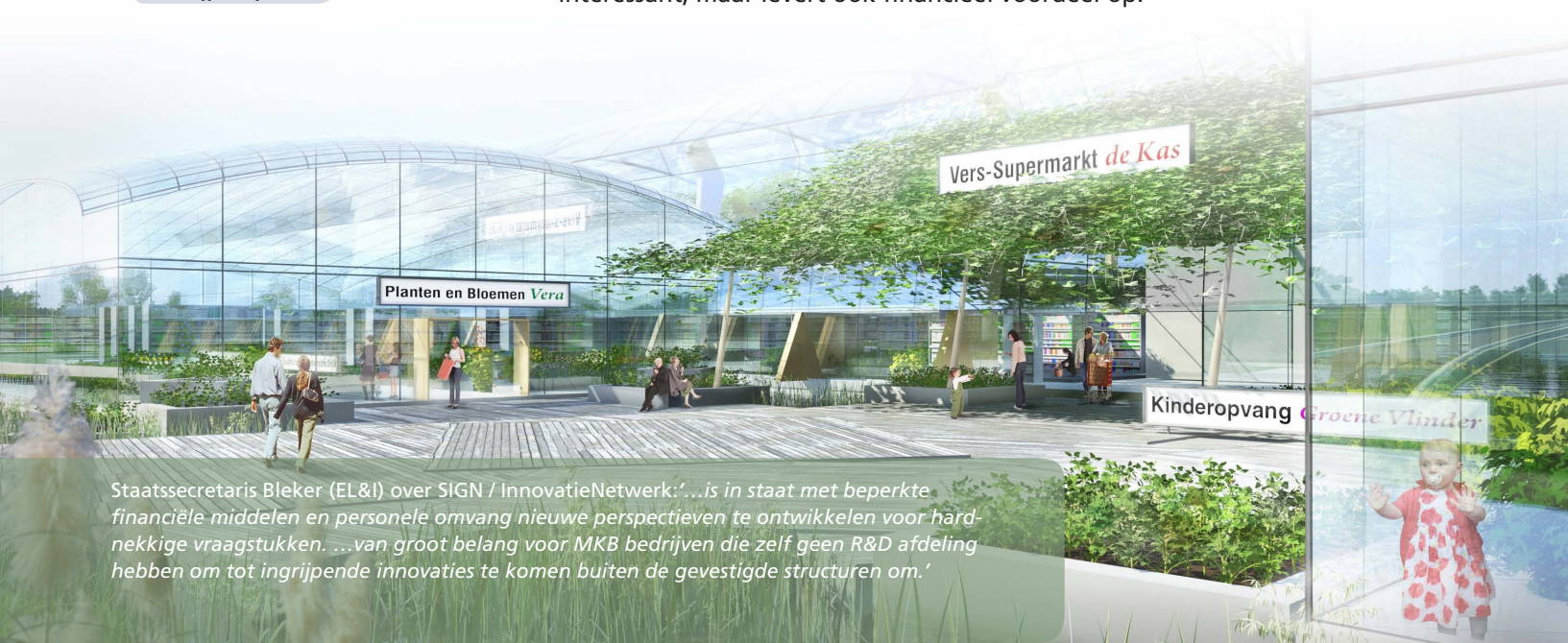
Doel en werkwijze van SIGN

Het doel van SIGN is een vitaal, duurzaam en gerespecteerd glastuinbouw-cluster. Daarvoor ontwikkelen we krachtige perspectieven die de sector inspireren en in beweging brengen. We betrekken partijen binnen en buiten de sector. We zetten in op de thema's die de sector aandraagt. We nemen initiatief, gaan partnerschappen aan en zijn inhoudelijk betrokken.

SIGN opereert slagvaardig dankzij de alliantie met InnovatieNetwerk; denk- en doetank van het Ministerie van EL&I. SIGN is een kleine Publiek Private Samenwerking (1,8 fte) die de krachten van beide organisaties combineert:

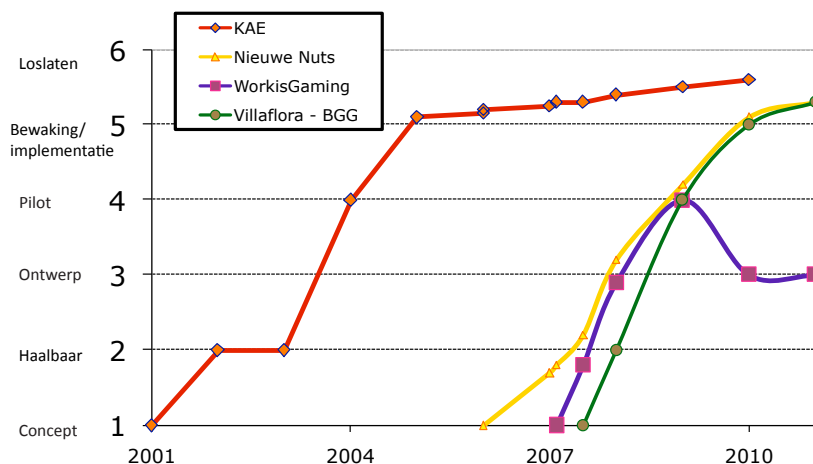
- SIGN verbindt de lange termijn oriëntatie van InnovatieNetwerk met op daadkracht gerichte tuinbouwondernemers.
- InnovatieNetwerk realiseert via SIGN concepten met de glastuinbouw.

SIGN staat via InnovatieNetwerk in verbinding met Kiemkracht (akkerbouw), Courage (melkveehouderij) en innovatie-initiatieven rond gezondheid, natuur en samenleving. De verbinding is niet alleen inhoudelijk interessant, maar levert ook financieel voordeel op.

Staatssecretaris Bleker (EL&I) over SIGN / InnovatieNetwerk: '...is in staat met beperkte financiële middelen en personele omvang nieuwe perspectieven te ontwikkelen voor hardnekkige vraagstukken. ...van groot belang voor MKB bedrijven die zelf geen R&D afdeling hebben om tot ingrijpende innovaties te komen buiten de gevestigde structuren om.'

Van idee naar praktijk: grensverleggende innovaties van SIGN

De figuur toont de ontwikkeling van vier voorbeeld concepten in fasen. SIGN jaagt vernieuwingen aan met 2 personen en verleidt andere partijen tot implementatie. Zodra de implementatie loopt (zoals met Kas als Energiebron, Nieuwe Nuts en Bouwen met Groen en Glas is gebeurd), gaan we aan de slag met nieuwe thema's.

Parels in het landschap

Ruimtelijke kwaliteit toevoegen aan de glastuinbouw. Een brochure met ontwerpuitgangspunten, een beeldvisie voor Venlo, een inspiratieboek met voorbeelden van binnen en buiten de sector... We stimuleren tuinders en gemeenten om fraaie glastuinbouw te realiseren.

Bouwen met Groen en Glas (BGG)

Daglicht, duurzame energiesystemen en planten voor een optimaal woon- en werkklimaat. BGG levert strategische marktvergroting voor groen op en draagt bij aan een goed imago van de sector. Villa Flora startte met een SIGN opdracht voor een schetsontwerp van 30.000 euro. De lokale overheden investeren 17 miljoen in het gebouw. Een landmark voor de tuinbouw, BGG en de Floriade 2012.

Nieuwe business concepten

Voor algen en medicijnen uit de kas hebben we marktkansen en belemmeringen onderzocht. Het initiatief voor waterzuivering door en verwaarden van algen heeft geleid tot een consortium van bedrijven. Heel recent hebben we acht markt-gerichte businessconcepten uitgewerkt als inspiratiebron. Enkele tuinders gaan al aan de slag, zoals in Almere, waar het uitgeven van kaskavels voor moestuinen een interessante optie lijkt.

Sierteeltketen en logistiek

We hebben het functioneren van de sierteeltketen onderzocht. Elektronische transactiesystemen gekoppeld aan integrale logistieke dienstverlening scheppen mogelijkheden voor directe vraagsturing vanuit klanten. Startpunt voor initiatieven als versvandekweker.nl en WIKIplant.

Innovatiesysteem

We hebben een heldere structuur geschetst van het innovatiesysteem voor de glastuinbouw en stimuleren de transitie van actoren, activiteiten en instrumenten richting marktgericht innoveren.

Inhoudelijk rendement

De afgelopen jaren hebben we grensverleggende innovaties ontwikkeld, die sector en overheden opgepakt hebben. Er volgden implementatieprogramma's voor bijvoorbeeld Kas als Energiebron, Innovatieagenda Flowers&Food, Coolboxx-Fresh Corridor, Energywebs Zuidplaspolder, Bouwen met Groen en Glas en WIKI-plant. Het bedrijfsleven pakte vraagsturing, logistieke vernieuwing en algen op. Onze visies op bodemenergie (hoge temperatuursopslag), nieuwe nuts, ruimtelijke kwaliteit, en geneeskrachtige kruiden vinden weerslag in (regionaal) beleid.

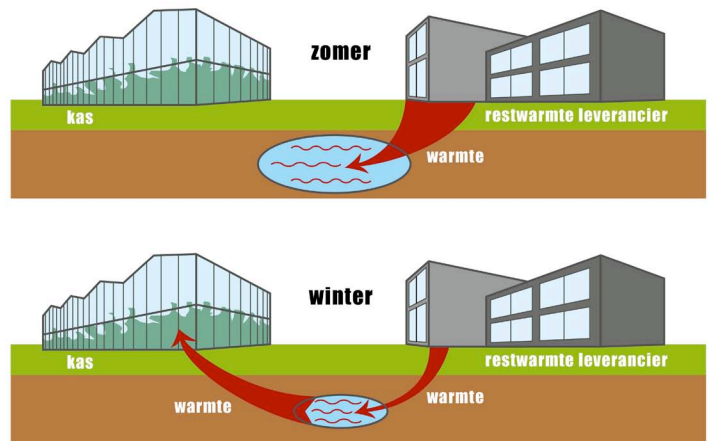
Financieel rendement van SIGN

Voor elke euro die het Productschap Tuinbouw in SIGN investeert, investeren de andere financiers minimaal even veel in SIGN. Bovendien zorgt SIGN op projectniveau actief voor cofinanciering in de orde van 30-100 duizend euro per project. Bijvoorbeeld banken (Rabobank: BGG scholenproject, algen), provincies (Utrecht: vergassing riet), bedrijven (Parthenon: Datacenter), en instellingen (NVF: medicijnen uit de kas). Op de langere termijn investeren partijen vele malen meer dan SIGN aan conceptontwikkeling heeft uitgegeven. Denk aan Villa Flora, investeringen in algeninstallaties, Coolboxx-containers of infrastructuur voor warmte opslag en transport bij een Datacenter of energyweb. Bij realisatie gaat het om tientallen miljoenen per project.

SIGN versterkt de sector

- Als bron voor kennisontwikkeling voor systeeminnovaties
- Als richtinggevende partij voor innovatieprocessen en onderzoeksprogrammering
- Als partij die institutionele belemmeringen aan de orde stelt

De bodem als warmtebuffer

Samenwerking en afstemming met andere innovatiepartijen

Voor het nieuwe programma zet SIGN in op verdere uitwisseling en afstemming met de volgende organisaties.

- Productschap Tuinbouw / Flowers&Food / Kenniscentrum Inhoudsstoffen
- LTO Groeiservice en VGB Tradeservice
- LTO Glaskracht, beleidsgroep ruimte (Ruimtelijke kwaliteit, Energie)
- Regionale en internationale innovatie organisaties: Greenport Campus, Greenportcafé Aalsmeer, Greenport Venlo Innovatiesupport, Greenport Holland International.
- Ad-hoc met partijen als Syntens, Agentschap NL, VNO-NCW KIK, Kennisalliantie ZH, KAVB.

Bijzondere partners buiten de sector

We werken samen met toonaangevende architecten, kunstenaars, de gezondheidszorg en gamebedrijven. Zoals Daan Roosegaarde met zijn 'interactive landscapes', ontwerp bureau Except, het havenbedrijf Rotterdam, en de jonge waterarchitect Bart van Bueren, die al vele prijzen heeft gewonnen.

Selectie van publicaties sinds 2007

SIGN thema's Programma 2012 – 2015

In samenhang met de agenda voor Topsector T&U en het SIGN agenderingsproces met het bedrijfsleven hebben we drie inhoudelijke thema's geselecteerd:

- Rendement verhogen door marktgerichte en organisatorische innovaties
- Arbeid: naar bevlogen werknemers en werkgevers (Work is Gaming)
- Tuinbouw in verbinding met de omgeving / samenleving (maatschappelijke legitimiteit, kansen voor geluk en gezondheid)

Daarnaast blijven we een agenderende rol spelen bij het optimaliseren van het Innovatiesysteem.

Begroting (per jaar in duizend euro)

Personeelskosten	206
Bureau en communicatie	70
Projecten	300
Totaal	576 +

Dekking (per jaar in duizend euro)

Toegezegd: InnovatieNetwerk en LTO Glaskracht	301
Gevraagd: Productschap Tuinbouw	275
Totaal	576 +

Medicinale orchideeën blijken in Azië een lucratieve teelt, zo bleek uit de studiereis die de Chinese overheid ons aanbood.

Uitvoering

We werken voor de glastuinbouw; maar de thematiek is vaak ook voor andere (tuinbouw)sectoren relevant. De alliantie met InnovatieNetwerk blijft belangrijk, zowel inhoudelijk als financieel. We stemmen af met deskundigen van Productschap Tuinbouw (PT) en de directie van InnovatieNetwerk over de aanpak, inhoud en voortgang van de projecten. Het bestuur van SIGN, waarin PT zitting neemt, besluit over de projectvoorstellen. SIGN rapporteert jaarlijks over de voortgang van het programma aan PT, InnovatieNetwerk en LTO Glaskracht Nederland. SIGN stelt bovendien een eindrapportage op, inclusief eindafrekening en accountantsverklaring. Uiteraard noemt SIGN de financiers en partners bij de verschillende uitingen.

Typisch SIGN

- vanuit markt en maatschappelijke behoefte
- grote multiplier
- kleine staf (1,8 fte)
- activeren en mobiliseren van veel partijen
- crossovers met andere sectoren
- naar de praktijk brengen met partners
- impact loopt door na 3-jarig programma.

Bestuur SIGN

Nico van Ruiten
Tiny Aerts
Wim van Rijn
Bill Steenks
Tom de Bruijn
Bernard Oosterom
Dick Hylkema
Sander Kroll
Geert van Oosterhout
Michiel Gerritsen
Rudy Rabbinge
Ger Vos

Colofon

SIGN, Postbus 51, 2665 ZH Bleiswijk
www.innovatieglastuinbouw.nl
E: sign@innovatieglastuinbouw.nl

Programmadirecteur:
Peter Oei Tel. 06 515 42 882
Programmamanager:
Dewi Hartkamp Tel. 06 531 31 944

Stichting Innovatie Glastuinbouw (SIGN) is een initiatief van LTO Glaskracht Nederland. SIGN heeft voor de uitvoering van haar werkprogramma een alliantie met InnovatieNetwerk. InnovatieNetwerk is een initiatief van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie.

De glastuinbouw investeert in SIGN via het Productschap Tuinbouw.

